

1999

eleccions

PSC-PSOE, 20 anys de jocs d'equilibri

El 26 de juny, el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) celebra el vintè aniversari amb els ulls fixos en l'ex-alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, per si accepta finalment ser el candidat socialista a la presidència de la Generalitat de Catalunya.

ARXIU / RICARD CUGAT

ARXIU / EFE

Pasqual Maragall i Josep Borrell. Dues figures claus que poden definir la direcció del PSC-PSOE dels propers anys.

La celebració no podia ser més oportuna. El divendres dia 26 de juny, el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) organitza un gran sopar al Palau Sant Jordi de Montjuïc (un dels punts emblemàtics de la gran Barcelona olímpica), poc més d'una setmana després del retorn de l'aventura romana de l'ex-alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall.

L'efemèride, doncs, se celebra en un moment en què el protagonisme de Pasqual Maragall és inqüestionable, especialment per allò que no ha dit però que gairebé tothom dona per fet: l'anunci oficial de la candidatura de Pasqual Maragall per a la presidència de la Generalitat de Catalu-

nya. De fet el mateix ex-alcalde olímpic, en diverses ocasions, ha deixat clar que torna a Barcelona "disposat a tot", això sí, "tot menys obeir a gegues".

Si el juliol del 1978 va ser al Palau de Congressos de Barcelona, a la muntanya de Montjuïc, on es fundava el PSC-PSOE, fruit de la confluència entre el PSC-C, el PSC-R i la Federació Socialista Catalana del PSOE, vint anys després, és a uns metres més amunt de la mateixa muntanya, al palau Sant Jordi, on se situarà l'escenari de la celebració d'aquesta efemèride, amb una festa que servirà de gran tret de sortida cap a la marató de pugnes electorals que aviat començarà.

En aquesta cursa de llarga

distància, un dels objectius principals del PSC és aconseguir desbancar l'incombustible Jordi Pujol de la presidència de la Generalitat de Catalunya en les properes eleccions al Parlament, que es faran, molt probablement, durant la primavera del 1999, si no abans.

De fet, durant aquests vint anys d'història, una de les constants ha estat la recerca d'un antídoto que pogués combatre, des de les files socialistes, la poció màgica que Pujol utilitza en les eleccions autonòmiques.

Les fórmules antipujol. La primera fórmula fou la de l'experiència i la tradició de Joan Reventós, l'actual president del Parlament de Catalunya. Durant força temps, Raimon Obiols va ser l'encarregat d'enfrontar-se a Pujol. Representant dels sectors catalanistes del PSC, la imatge reflexiva i la seva capacitat de crear ideologia no va aconseguir els resultats esperats. La fórmula següent va voler posar la carn a la brasa en el tema del catalanisme, un dels arguments que més vots podia esgarrapar a l'electorat que majoritàriament es mobilitza en les eleccions pel Parlament català. Amb aquest objectiu, l'alcalde de Girona va ser presentat com l'alternativa socialista al missatge catalanista de Convergència i Unió.

En els tres casos, però, els diferents corrents del partit han estat batent la base de suport dels candidats. I és que la convivència en-

tre els sectors catalanistes partidaris d'un model d'estat més federal i el sector més jacobí, partidari del seguiment de les estratègies estatals del PSOE, han provocat que en el si del PSC existeixi una lluita molt dura d'equilibris per aconseguir acostar les dues posicions aparentment enfrontades.

I potser aquesta mateixa recerca d'una fórmula per vèncer Pujol ha estat un dels elements cohesionadors del partit.

Amb el retorn de Pasqual Maragall a Barcelona, el laboratori del PSC-PSOE torna a tenir gairebé enllestida una altra fórmula. La Fundació Rafael Campalans també prepara la síntesi de les jornades Catalunya Segle XXI, que pot convertir-se en un referent de l'ideari de Maragall, una reformulació del federalisme espanyol des del socialisme catalanista.

Una de les incògnites, no obstant això, que queda per resoldre és veure com, una vegada més,

s'organitzen els jocs d'equilibris dins del partit. Amb la victòria de Josep Borrell en les eleccions primàries del PSOE enfront d'Almunia –contra la voluntat de l'aparell estatal del partit– i amb un ampli suport del PSC, caldrà veure si Maragall pot tirar endavant còmodament el seu projecte més federalista i més obert a

d'altres concepcions que les estrictament del partit. Amb la pressió centrípeta dels sectors més borrellistes del PSC, Maragall haurà de fer equilibris per elaborar una llista electoral, si arriba el cas.

Borrell, això no obstant, ja ha volgut deixar clar que treballant conjuntament amb Maragall el PSC-PSOE pot aconseguir vèncer Jordi Pujol. Una vegada més, la recerca d'una fórmula antipujol sembla ser el punt d'unió.

Faltarà, això sí, veure fins a quin punt diferents visions del socialisme català es poden trobar en una llista cohesionada i forta i si el resultat de l'equilibri representa l'entrada en escena de la política catalana d'una oferta nova encapçalada per Maragall o, per contra, acaba convertint-se, com en d'altres ocasions, en una prova més per intentar aconseguir una victòria a les eleccions al Parlament.

Enric Rimbau

Cartell del Congrés de Montjuïc de juliol de 1978. Aquesta vegada, la trobada socialista serà al Palau Sant Jordi.

PSC: un partit d'àmplies fronteres

El Partit dels Socialistes de Catalunya fou creat el 16 de juliol del 1978 per la unificació de tres partits existents que es dissolgueren per formar-lo: el PSC-Congrés, el PSC-Reagrupament i la Federació Catalana del PSOE. El nou partit naixia com a partit independent i sobirà que participava en el projecte comú a nivell federal amb el PSOE a través del Protocol d'Unitat. Aquesta concepció de partit federat no ha estat entesa de la mateixa manera a un i altre costat de l'Ebre.

La diferència bàsica entre uns i altres implicarà que en el partit unificat siguin inherents les contradiccions. Dues concepcions antagòniques i dues tradicions que volen obtenir la preeminència interna. Aquestes dues cultures o ànimes han impregnat el partit des de la seva fundació; una tradició és estatista, jacobina, laica, republicana i obrerista, l'altra és antistatista, cooperativista, autogestionària, catalanista, anticentralista i federalista. Els equilibris interns i externs es poden entendre a partir de la pluralitat que representen les dues ànimes del socialisme català.

En aquests vint anys, les imatges que passen per la memòria històrica del PSC són, per exemple, les victòries municipals, de manera ininterrompuda, des de 1979, la dolorosa derrota al Parlament de Catalunya el 1980, les esmenes no presentades de la LOAPA, la pèrdua del grup

parlamentari en el Congrés de Diputats, l'arribada al govern central el 1982, la unificació real del partit a partir de 1980, els canvis interns en els lideratges i els canvis en les majories...

Aquestes imatges ja formen part de la història de Catalunya, però l'element fonamental que ha impregnat els socialistes catalans ha estat convertir-se en un partit de forta implantació municipal. El PSC es pot definir com un partit municipal perquè s'ha consolidat des de les institucions municipals i ha recuperat el discurs històric de l'esquerra sobre la ciutat. Els socialistes han elaborat un discurs de ciutat des de la gestió i la modernització, que s'ha convertit en un discurs antagònic a altres partits i altres discursos amb voluntat hegemònica.

Però, i el futur d'aquest partit que un dels seus fundadors va definir com un partit d'àmplies fronteres? El futur és l'assignatura pendent del PSC per realitzar la tasca per la qual va ser fundat: governar Catalunya amb un discurs catalanista de progrés i federalista. Si el 1980, CiU i Jordi Pujol varen fagocitar el projecte socialista, les noves propostes per Catalunya els han de permetre ser el partit del segle XXI.

Gabriel Colomé
Universitat Autònoma de Barcelona